

§ 205 Regional kulturplan för Västerbottens län 2024-2027
RUN 179-2022**Sammanfattning**

Regionala utvecklingsnämnden svarar, på uppdrag av regionfullmäktige, för framtagande av regional kulturplan i samverkan med länets kommuner, civilsamhälle och kulturskapare. Den regionala kulturplanen för perioden 2024 – 2027 har utarbetats i enlighet med fastställda direktiv och tidplan (Regionala utvecklingsnämnden 2022-05-25 § 119) och tagits fram;

- i samverkan med länets kommuner, civilsamhälle och kulturskapare
- i samråd med företrädare för nationella minoriteter och urfolket samer
- genom att i dialoger och skrivinstruktioner till berörda verksamheter särskilt lyfta barn och ungas rätt till kultur

Kulturplanen är ett styrdokument för regional kulturutveckling i Västerbottens län de kommande fyra åren. Planen är både ett planeringsverktyg och ett underlag i dialogen om de statliga anslagen till de regionala kulturverksamheterna som inryms i kultursamverkansmodellen. Kulturplanen beskriver:

- Den regionala kulturens administrativa organisation, beslutsstruktur och ansvarsfördelning.
- Kulturpolitiska mål och insatsområden för den regionala kulturverksamheten och
- utvecklingsinsatser inom de kulturområden som kultursamverkansmodellen omfattar.
- Hur Region Västerbotten och de regionala kulturverksamheterna med statliga medel inom kultursamverkansmodellen avser att främja och bidra till de nationella kulturpolitiska målens genomförande.
- Hur samverkan och samråd kring kulturplanen genomförs.
- Hur Region Västerbotten avser att följa upp kulturplanen.

I planen föreslås tre **ställningstaganden** som ska vara utgångspunkt för Region Västerbottens kulturpolitiska arbete:

- Kulturens egenvärde och den konstnärliga friheten
- Konstens och kulturens betydelse för demokratin
- Konsten och kulturens roll i det hållbara samhället

Planen inrymmer **fem regionala kulturpolitiska mål**. Målen har formulerats mot bakgrund av den nationella kulturpolitiken samt utifrån de regionala behov och utmaningar som framkommit i samband med planens framtagande:

1. Kulturen spelar en avgörande roll för samhället och regional utveckling
2. Barn och unga har möjlighet till eget skapande och god tillgång till kultur
3. Kulturarv och kulturmiljöer är levande
4. Goda villkor för professionella kulturskapare ger ett utbud av hög kvalitet
5. Den kulturella infrastrukturen är tillgänglig och jämlik

Insatsområdena under respektive mål beskriver särskilt angelägna insatser som bidrar till kulturutveckling i Västerbottens län. Samtliga verksamheter som får stöd genom

kultursamverkansmodellen beslutar själva om utvecklingsinsatser för planperioden inom de kulturområde där de bedriver verksamhet. Utvecklingsinsatserna utgör en del av insatsområdena.

Kulturplanen handlar om att skapa kapacitet för att uppfylla målen. Kapaciteten skapas genom att aktörer i samverkan, eller enskilt, genomför aktiviteter inom ett eller flera insatsområden eller verkar för utveckling inom ett eller flera kulturområden. I genomförandet av planen är Region Västerbotten och de regionala verksamheterna beroende av professionellt verksamma kulturskapare, kommunalt engagemang, ett livaktigt civilsamhälle, en stark folkbildning och folkrörelse och en interregional samverkan som positionerar Norra Sverige.

Remissperioden sträckte sig mellan den 10 april till den 15 juni. Vid remissperiodens slut hade 42 formella remissvar inkommit.

Förslag till beslut

Nina Björby (S) föreslår bifall i enlighet med arbetsutskottets förslag, lydande: Upprättat förslag till Region Västerbottens kulturplan 2024–2027 fastställs.

Tilläggsförslag till förslag till beslut

Anton Bergström Nord (M) med stöd av Stefan Anundi (M) föreslår tilläggen: Sidan 8: Lägg till en punkt under insatsområden: - Skärpta demokrativillkor och kontroller vid utbetalning av stöd. Sidan 9: Stryk meningen "Vidare ska Region Västerbotten under planperioden verka för att enprocentregeln prioriteras och efterlevs." Sidan 10: Under rubriken "Tillvarata folkbildningens roll i det regionala utvecklingsarbetet", läggs följande text till: "Under senare år har det upptäckts omfattande fel och fusk i studieförbundens utbetalning av statsbidraget till samverkansparters. Riksrevisionens granskning av studieförbundens verksamhet visar att uppföljning och kontroll brister i alla led, och att det finns tydliga indikationer på att statsbidraget går till annat än folkbildning. Riksrevisionen konstaterade exempelvis i sin egen granskning av arrangemang att 44 procent saknade tillräckliga underlag för utbetalningar. För att säkerställa att skattemedel inte går till fel saker, så är det därför viktigt med noggranna kontroller samt att dessa utförs av extern part." Sidan 10: Följande texttillägg läggs ned på sidan: Nytt insatsområde: Skärpta demokrativillkor och kontroller vid utbetalning av stöd. "Inför skärpta demokrativillkor vid utbetalning av stöd till civilsamhället. Skattepengar ska inte betalas ut till organisationer som inte delar grundläggande demokratiska värderingar. Detta måste gälla både på statlig, regional och kommunal nivå. Utöver formella krav på att en förening eller ett studieförbund ska ha demokratiskt syfte, och stadgar, så borde kraven skärpas så att själva verksamheten respekterar demokratins idéer. Bidrag och stöd ska inte få lämnas till en organisation om den eller någon av dess företrädare inom ramen för verksamheten gör sig skyldig till att hota, kränka den enskildes rättigheter, motarbeta det demokratiska styrelseskicket, diskriminera eller bryter mot principen om alla människors lika värde."

Veronica Kerr (KD) med stöd av Per Boström (KD), Anton Bergström Nord (M) och Stefan Anundi (M): Att möjligheten att vara verksam som konstnär, att fritt skapa, visa och sprida sitt arbete utan att utsättas för styrning, hot eller repressalier förstärks i Region Västerbotten. Att Region Västerbottens fem kulturbolag; Norrlandsoperan AB, Skellefteå museum AB, Skogs- och samemuseet i Lycksele AB, Västerbottens museum AB och Västerbottensteatern AB styrelser blir semi-professionella, så att vi

kan garantera fullt ut att principen om armlängds avstånd följs i våra kulturbolag. (Text utvecklas och läggs till under mål 5, sidan 21). Att "Region Västerbotten skall arbeta för en ökad spelkunnighet & spelpedagogik för barn & unga" läggs till som ett insatsområde under mål 5.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om regionala utvecklingsnämnden kan bifalla Nina Björbys förslag och finner att nämnden bifaller densamma.

Därefter frågar ordföranden om regionala utvecklingsnämnden kan bifalla eller avslå Anton Bergström Nords tilläggsförslag och finner att nämnden avslår förslaget.

Därefter frågar ordföranden om regionala utvecklingsnämnden kan bifalla eller avslå Veronica Kerrs tilläggsförslag och finner att nämnden avslår förslaget.

Beslut

Förslag till regionstyrelsen/ regionfullmäktige:

Upprättat förslag till Region Västerbottens kulturplan 2024–2027 fastställs.

Deltar ej i beslut

Lars Forsgren (SD) avstår från att delta i beslutet.

Reservation

Moderaterna och Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för egna tilläggsförslag.

Expedieras till

Regionstyrelsen/Regionfullmäktige

Beslutsunderlag

- §124 RUN AU Regional kulturplan för Västerbottens län 2024-2027
- §43 KB Region Västerbottens kulturplan 2024-2027
- Linn Edlunds tjänsteskrivelse 2023-08-23
- Region Västerbottens kulturplan 2024-2027
- Bilaga, Direktiv och tidplan framtagande kulturplan 2024-2027
- Bilaga. Remissförfarande Region Västerbottens kulturplan 2024 - 2027
- Sammanställning remissvar regional kulturplan 2024-2027